

सत्वमस्माकं त्वद्दर्शनमाकांक्षतां प्रसीद अस्मद्यज्ञमप्युद्धरेत्यर्थः न चाशक्यं तव एतत् यतस्तव नाम्निकीर्त्यमान एव यज्ञविघ्नाः क्षयं यांति एवं प्रभावो यस्तस्मै नमः ॥ ४७ ॥ इत्यनेन प्रकारेण सर्वैः कीर्त्यमाने हे भद्रविदुर संनिन्ये प्रवर्त्तयामास ॥ ४८ ॥ सर्वात्मतया सर्वभागभोक्ताऽपि भगवान्निजानं दत्तमोऽपि स्वेन भागेन त्रिकपालपुरोडाशेन प्रीयमाण इव दक्षमाभाष्य संबोध्य वचो बभाषे ॥ ४९ ॥ योऽहं जगतः कारणं आत्मा चेश्वरश्च उपद्रष्टा साक्षी च स्वयं प्रकाशश्च निरुपाधिश्च स एव ब्रह्मा शर्वश्चेत्यन्वयः ॥ ५० ॥ कुत इत्यत आह अहमेवात्ममायामधिष्ठाय जगत्सृष्ट्यादिकुर्वन् सन् सचक्रियो

स प्रसीद त्वमस्माकमाकांक्षतां दर्शनं ते परिभ्रष्टसत्कर्मणाम् ॥ कीर्त्यमाने नृभिर्नामियज्ञेश ते यज्ञविघ्नाः क्षयं यांति तस्मै नमः ॥ ४७ ॥ मैत्रेय उवाच इति दक्षः कविर्यज्ञं भद्ररुद्रावमर्शितम् ॥ कीर्त्यमाने हृषीकेशे संनिन्ये यज्ञभावेन ॥ ४८ ॥ भगवान्स्वेन भागेन सर्वात्मा सर्वभागभुक् ॥ दक्षं वभाष आभाष्य प्रीयमाण इवानघ ॥ ४९ ॥ श्रीभगवानुवाच अहं ब्रह्मा च शर्वश्च जगतः कारणं परम् ॥ आत्मे श्वर उपद्रष्टा स्वयं दृग्विशेषणः ॥ ५० ॥ आत्ममायां समाविश्य सोऽहं गुणमयीं द्विज ॥ सृजन रक्षन् हरन् विश्वं दधे संज्ञां क्रियो चिताम् ॥ ५१ ॥ तस्मिन् ब्रह्मण्यद्वितीये केवले परमात्मनि ॥ ब्रह्मरुद्रौ च भूतानि भेदेनाज्ञोऽनुपश्यति ॥ ५२ ॥ यथा पुमान् न स्वांगेषु शिरः पाण्यादिषु क्वचित् ॥ पारक्य बुद्धिं कुरुते एवं भूतेषु मत्परः ॥ ५३ ॥ त्रयाणामेकभावानां यो न पश्यति वैभिदाम् ॥ सर्वभूतात्मनां ब्रह्मन् स शांतिमधिगच्छति ॥ ५४ ॥ मैत्रेय उवाच एवं भगवतादिष्टः प्रजापतिपतिर्हरिम् ॥ अर्चित्वा क्रतुना स्वेन देवानुभयतोऽयजत् ॥ ५५ ॥ रुद्रं च स्वेन भागेन त्र्युपाधावत्समाहितः ॥ कर्मणो दवसानेन सोमपानितरानपि ॥ उदवस्य सह त्विग्भिः सस्त्राववभृथं ततः ॥ ५६ ॥

चितां संज्ञां धारयामि ॥ ५१ ॥ तस्मिन् केवलेऽद्वितीये समाना समानजातीय भेदरहिते ब्रह्मणि मयि ब्रह्मरुद्रौ भूतानि च भेदेनाज्ञः पश्यतीत्यर्थः ॥ ५२ ॥ विद्वांस्तु भेदं न पश्यतीति सदृष्टान्तमाह यथेति ॥ ५३ ॥ तस्मादेवैक्यं पश्यन् कृतार्थो भवतीत्याह त्रयाणामेको भावः स्वरूपं येषाम् ॥ ५४ ॥ स्वेन क्रतुना त्रिकपालेष्ट्या उभयतः अंगैः प्रधानेन च ॥ ५५ ॥ स्वेन भागेन यज्ञावशिष्टेन उदवस्यते समाप्यतेऽनेनेत्युदवसानं तेन कर्मणा सोमपानितरानपि उपाधावदित्यनुषंगः ततश्च उदवस्य कर्म समाप्य अवभृथरूपं यथा भवति तथा स्नातवान् ॥ ५६ ॥